

Maart 2026

Cluster 3: Onderwijs aan leerlingen met lichamelijke beperking en/of verstandelijke beperking en/of chronische ziekte, al dan niet in combinatie met andere beperkingen.

- **Lessuren bewegingsonderwijs:**

SO: Minimaal 2 x 45 minuten les per week (zoals in regulier PO/SO). Als dit door de school gewenst is, moet de gemeente, voor minimaal 2,25 uur per week per groep aan LO-accommodatie beschikbaar te stellen ([artikel 121 WetEC](#) en [artikel 126 WetPO](#)).

VSO: Geen wettelijk vastgelegd minimumaantal lessuren LO per week. Voor het uitstroomprofiel vervolgonderwijs van het vso ligt het volgens de KVLO voor de hand aansluiting te zoeken bij de urennorm LO in het vo ([artikel 2.33 WetVO](#)) in het regulier voortgezet onderwijs.

- **Kerdoelen:**

SO: Afhankelijk van het ontwikkelingsniveau worden de kerndoelen voor het primair onderwijs of de kerndoelen speciaal onderwijs zml/mg gevolgd.

VSO: De wettelijke kerndoelen van het VO of de kerndoelen speciaal onderwijs zml/mg gevolgd.

- **Zwemonderwijs:**

Afhankelijk van welke kerndoelen worden gevolgd. Als de kerndoelen van het speciaal onderwijs zml/mg worden gevolgd is er een wettelijke verplichting. In de kerndoelen staat: De leerlingen leren deelnemen aan verschillende zwemactiviteiten: drijven, watertrappelen, in en onder water verplaatsen, in het water springen en duiken. Dat betekent dat er een vorm van zwemonderwijs aangeboden moet worden. De school krijgt hier ook financiering voor.

- **Bevoegdheid:**

- SO en VSO: ALO-getuigschrift
- SO: PABO-diploma + Leergang Vakbekwaamheid Bewegingsonderwijs
- SO en VSO: PABO vóór 1 september 2005 (mits gestart vóór 1 september 2001)
- SO: KLOS of PA met akte-j